

Podsekretarz Stanu
Marek Kos

DBR.527.2.7.2024.DKT
Warszawa, 17 września 2024

Pan
Paweł Maczyński
Przewodniczący
Polskiej Federacji Związkowej
Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na pismo z dnia 9 września br. znak PZF/W/307/2024 w sprawie dostosowania przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego do regulacji zawartej w art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ (dalej „ustawa o ppd”), proszę o przyjęcie poniższego stanowiska.

System Państwowe Ratownictwo Medyczne stworzony został w celu realizacji zadań państwa polegających na zapewnieniu pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. **Stan nagłego zagrożenia zdrowotnego** zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym² (dalej „ustawa o PRM”) **jest to stan polegający na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała lub utrata życia, wymagający podjęcia natychmiastowych medycznych czynności ratunkowych i leczenia.**

W związku z powyższym, zespoły ratownictwa medycznego powinny być dysponowane do zdarzeń, w których występuje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego, celem udzielania medycznych czynności ratunkowych w warunkach przedszpitalnych, do których zostały powołane. Dyspozytor medyczny przyjmujący podejmuje decyzję o przyjęciu zgłoszenia, gdy w jego opinii informacje, które uzyskał podczas przeprowadzonego wywiadu medycznego kwalifikują stan osoby, której zgłoszenie dotyczy, jako stan nagłego zagrożenia zdrowotnego, na podstawie zgłoszonych objawów.

Należy zaznaczyć, iż przyjęta w ustawie o PRM definicja odnosi się do stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego, podczas gdy w definicji przemocy domowej przyjętej w ustawie o ppd wskazuje się na umyślne **działanie lub zaniechanie narażające** osobę doznającą przemocy domowej **na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia.**

¹ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r. poz. 424)

² ustawa z dnia 6 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 652)

Sytuacja stwarzająca zagrożenie dla życia lub zdrowia nie jest tożsama ze stanem nagłego zagrożenia zdrowotnego. W praktyce oznacza to, że zespół ratownictwa medycznego nie może być wzywany do każdego przypadku, w którym pracownik socjalny podejmuje decyzję o umieszczeniu dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie z nim osoby najbliższej.

Zespoły ratownictwa medycznego (dalej zwane ZRM) funkcjonujące jako jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (dalej „system PRM”), niejednokrotnie podejmują medyczne czynności ratunkowe u osób doświadczających przemocy domowej, najczęściej kiedy dochodzi do urazów powstałych w wyniku pobicia, ale także zaostrzenia zaburzeń psychicznych, które występują i manifestują się w danej chwili u ofiar bądź sprawców przemocy. Działania te są podejmowane w celu ratowania osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowanego obrażeniami lub zaburzeniami psychicznymi, stanowiących zagrożenie dla tej osoby bądź dla innych osób znajdujących się w najbliższym otoczeniu (domowników). Dodatkowo, w sytuacjach kiedy ZRM jest jedyną służbą obecną na miejscu zdarzenia, w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej bądź zaniedbania ze strony rodziny, proszą o wsparcie lub interwencję funkcjonariuszy Policji, którzy z kolei mają możliwość uruchomienia organów pomocy społecznej. Nawiązując do art. 12a ustawy o ppd, wskazującego, iż decyzję o odebraniu dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką, należy zaznaczyć, iż w przepisie tym zostały wymienione jedynie osoby wykonujące zawody medyczne, które mają uprawnienia do podejmowania takich decyzji, nie zespoły ratownictwa medycznego jako jednostki systemu PRM.

Ponadto w rozporządzeniu w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach wydanym na podstawie art. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w § 3 ust. 2 wskazane zostało, iż lekarz, pielęgniarka lub ratownik medyczny są zatrudniani w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Wchodzą oni także w skład grupy diagnostyczno-pomocowej. W związku z powyższym istnieje możliwość włączenia osoby z wymaganym wykształceniem medycznym, pracującej w strukturach pomocy społecznej albo na ich zlecenie, do towarzyszenia pracownikowi socjalnemu podczas interwencji związanej z koniecznością realizacji art. 12a ustawy o ppd.

Reasumując, jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne reagują w momencie wystąpienia stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego i udzielają pomocy ofiarom przemocy domowej, nie biorą jednak udziału w zabezpieczeniach planowych lub interwencyjnych działań podejmowanych przez inne służby.

Wezwanie zespołu ratownictwa medycznego wyłącznie w celu oceny stanu zdrowia dziecka przebywającego pod opieką np. nietrzeźwych rodziców nie stanowi podstawy do interwencji tego zespołu w ramach systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.

Realizacja tego rodzaju świadczeń powinna odbywać się poza systemem PRM.

Zapewnienie właściwej realizacji obowiązku nałożonego na pracownika socjalnego w art. 12a ustawy o ppd pozostaje poza kompetencją Ministra Zdrowia i spoczywa na Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Mając na uwadze powyższe uprzejmie informuję, że Ministerstwo Zdrowia nie planuje prac związanych ze zmianą rozporządzenia w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego.

Z wyrazami szacunku

Marek Kos

Podsekretarz Stanu

/dokument podpisano elektronicznie/